

Nejdek – informační centrum a muzeum otevřené všem

Zpráva k úpravám pro osoby se smyslovým a pohybovým postižením

Hana Talli Hlubučková

19. 5. 2021

1. Budova informačního centra a muzea

Stavebně technické požadavky – stanoví vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Tato vyhláška velmi přesně stanoví technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb. Základní prvky bezbariérového užívání staveb vyjadřují elementární principy a systémové zásady na užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace.

Ač je stanoveno, že tato vyhláška v případě kulturních památek nemusí být aplikována, je v zájmu společnosti umožnit osobám s hendikepem plnohodnotný zážitek z návštěvy muzea a bezproblémové využití služeb informačního centra.

Níže popisované úpravy jsou ve své podstatě z hlediska stavebně technického nenáročné. Jedná se o umístění vhodných elektrických zásuvek na příslušná místa (pro majáček do fasády apod.), umístění svítidel do vhodné polohy, umístění umělé vodící linie do podlahy.

Vstup do budovy

Řešení pro osoby s omezenou schopností pohybu

Řešení pro osoby s omezenou schopností pohybu vychází jak z dispozic, možností a potřeb osob na vozíku a osob s dětským kočárkem, tak z dispozic a možností osob používajících berle, hole, chodítka nebo jiné pomůcky pro chůzi, těhotných žen a osob doprovázejících děti do tří let.

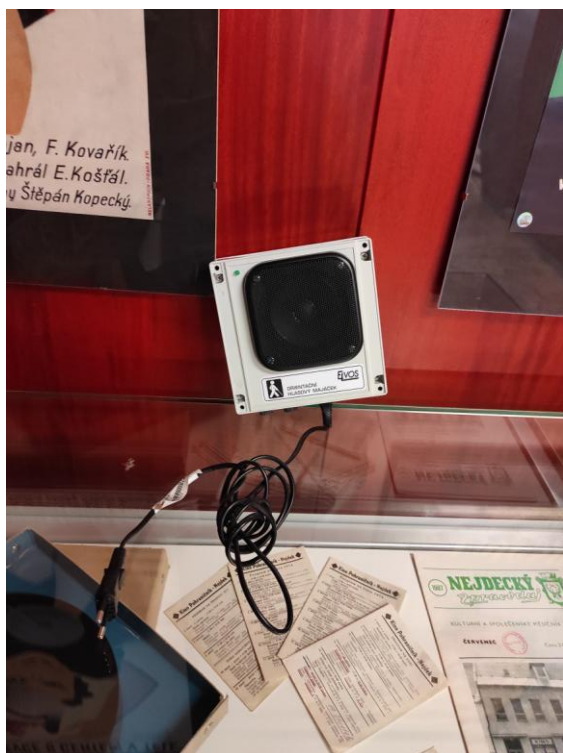
- šíře průchodu dveří - je dána původní historickou dispozicí
- dostatečně široká komunikace uvnitř budovy (místo na otočení s vozíkem). *Minimální manipulační prostor pro otáčení vozíku do různých směrů v rámci úhlu, který je větší než 180°, je kruh o průměru 1500 mm a nejmenší prostor pro otáčení vozíku o 90° až 180° je obdélník o rozměrech 1200 mm × 1500 mm.*
- zvonek na dveřích nebo vedle dveří pro přivolání pracovníků musí být ve správné výšce (1200 mm) pro potřeby nevidomých a slabozrakých je třeba jej označit příslušným štítkem (viz. níže)

Řešení pro osoby nevidomé a slabozraké

Orientační hlasový majáček nebo digitální hlasový majáček - Majáček, pomocí akustického hlášení spouštěného dálkově nevidomou osobou nebo periodicky vestavěným automatem, usnadňuje nevidomým a slabozrakým osobám prostorovou orientaci a poskytuje věcnou informaci. Dosah dálkového ovládání je 50 - 150 m.

Podle vyhlášky č. 398/2009 Sb. - umístění nade dveřmi

Technická poznámka: *nemusí být vidět, dá se schovat, může mít barvu fasády. Majáček si zapne nevidomý, nebo slabozraký, za pomoci svého komunikátoru, neruší ostatní, sousedy ani okolí, pokud nedostane pokyn, nemluví. Je možné vybrat z různých typů.*

Technické vlastnosti majáčku obecně (drobně se mohou lišit podle typu):

- zvukové nahrávky jsou uloženy na SD/MMC kartě ve standardním formátu MPEG 1/2 layer 3 (MP3)
 - uživatel si nahrávky může vytvářet nebo měnit pomocí běžně dostupného software a běžné čtečky karet připojené k PC
 - výkonný zesilovač ve třídě D zajišťuje velmi nízkou spotřebu energie
 - majáček může být doplněn řadou doplňkových funkcí, které značně rozšiřují možnosti použití
 - majáček může být napájen ze sítě 230 V nebo z nízkého napětí –
- majáček má velmi malé rozměry (orientačně š 160 x v 160 x h 75 mm) a je možno jej bez problémů umístit prakticky kamkoli
 - majáček se připevňuje pomocí čtyř šroubů nebo vrtů v roztečích 146x146 mm. Upevňovací šrouby se nacházejí vně chráněného prostoru s elektronikou majáčku.

Odhadem rozpočet na majáček a ovládací prvek cca 15 000 - 21 000 Kč

Dělají je dvě firmy na území ČR:

Firma Apex Jesenice: <http://www.apex-jesenice.cz/profil.php?lang=cz>

Firma Elvos Bílovice nad Svitavou: <http://www.ok.cz/elvos/>

Informace k majáčku:

Trylek je o třetinu akustického tlaku hlasitější než hlasová fráze.

Formulace hlasových frází musí respektovat zásady prostorové orientace osob se zrakovým postižením.

Konkrétně: Trilek první - označující vstup (*v případě muzea a infocentra - trilek typu „Í...Á“ upozorní nevidomého, že v cestě není schod, že vstupuje do bezbariérového, rovného prostoru*)

Fráze 1: název - Informační centrum a Muzeum Nejdek (případně adresu)

Trilek druhý je schodný s trilkem prvním, opět v případě Nejdku trilek „Í...Á“

Když se nahrává majáček nahrává se startovací fráze, která se ozve, když majáček zapojíte k elektřině, slouží pro kontrolu funkčnosti majáčku. Může znít třeba takto: „Zapnuli jste majáček firmy...“

Fráze 2: popis tras od majáčku k přepážce infocentra (schod apod). Dále otevírací doba, kde je umístěn zvonek („Zvonek je umístěn ve výšce 120 cm vlevo.“), odkaz na webové stránky („Více informací naleznete na [www...](http://www.ok.cz)“). Toto by nemělo být delší než 60 sekund.

Infocentrum – bezbariérové

Řešení pro osoby s omezenou schopností pohybu přesně stanoví vyhláška č. 398/2009 Sb.

Bezbariérové WC – náležitosti přesně stanoví vyhláška č. 398/2009 Sb. a upřesňuje příloha 3, článek 5

5.1.2. Záchodová kabina musí mít šířku nejméně 1800 mm a hloubku nejméně 2150 mm. U změn dokončených staveb lze rozměry této kabiny snížit až na 1600 mm × 1600 mm. Záchodová kabina s využitím asistence musí mít šířku nejméně 2200 mm a hloubku nejméně 2150 mm.

V kabině musí být záchodová mísa, umyvadlo, háček na oděvy a prostor pro odpadkový koš.

5.1.3. Šířka vstupu musí být nejméně 800 mm, u bytů a obytných částí staveb nejméně 900 mm. Dveře se musí otevírat směrem ven a musí být opatřeny z vnitřní strany vodorovným madlem ve výšce 800 až 900 mm. Zámek dveří musí být odjistitelný zvenku.

5.1.4. Záchodová mísa musí být osazena v osově vzdálenosti 450 mm od boční stěny. Mezi čelem záchodové mísy a zadní stěnou kabiny musí být nejméně 700 mm. Prostor okolo záchodové mísy musí umožnit čelní, diagonální nebo boční nástup. U kabin minimálních rozměrů musí být manipulační prostor umístěný proti dveřím. Kabiny s využitím asistence musí mít záchodovou mísu osazenou v ose stěny, která je na proti vstupu.

Horní hrana sedátka záchodové mísy musí být ve výši 460 mm nad podlahou.

Ovládání splachovacího zařízení musí být umístěno na straně, ze které je volný přístup ke záchodové míse, nejvýše 1200 mm nad podlahou. Splachovací zařízení umístěné na stěně musí být v dosahu osoby sedící na záchodové míse.

V dosahu ze záchodové mísy a to ve výšce 600 až 1200 mm nad podlahou a také v dosahu z podlahy a to nejvýše 150 mm nad podlahou musí být ovladač signalizačního systému nouzového volání.

5.1.5. Umyvadlo musí být opatřeno stojánkovou výtokovou baterií s pákovým ovládáním. Umyvadlo musí umožnit podjezd osoby na vozíku, jeho horní hrana musí být ve výšce 800 mm. V záchodových kabinách minimálních rozměrů je nutno použít pouze malé umývatko.

5.1.6. Po obou stranách záchodové mísy musí být madla ve vzájemné vzdálenosti 600 mm a ve výši 800 mm nad podlahou.

U záchodové mísy s přístupem jen z jedné strany musí být madlo na straně přístupu sklopné a záchodovou mísu musí přesahovat o 100 mm; madlo na opačné straně záchodové mísy musí být pevné a záchodovou mísu musí přesahovat o 200 mm.

U záchodové mísy s přístupem z obou stran nebo-li záchodová kabina s využitím asistence musí být obě madla sklopná a obě musí přesahovat záchodovou mísu o 100 mm.

Vedle umyvadla musí být alespoň jedno svislé madlo délky nejméně 500 mm.

5.1.7. Je-li v hygienickém zařízení nebo šatně instalováno zrcadlo musí být použitelné pro osobu stojící i osobu na vozíku. U pevného zrcadla musí být spodní hrana ve výši maximálně 900 mm nad podlahou a horní hrana ve výši minimálně 1800 mm nad podlahou.

Sklopné zrcadlo nesmí mít ovládací páku vystupující do prostoru.

5.1.8. Pokud je v záchodové kabině instalován přebalovací pult nesmí zužovat šířku manipulačního prostoru vedle záchodové mísy.

této vyhlášky

Řešení pro smyslově postižené - Toalety - 20cm nad klikou musí být nápis v Braillově písmu

a piktogram (barevně kontrastní) nebo nápis v hmatové latině a piktogram (barevně kontrastní).

Výrobce: Martina Turpin, kontakt : turpin.martina@gmail.com,

Cenová nabídka popisových tabulek atd., je v příloze zprávy.

Přepážka, pokladna

Pohybově postižení - U pokladny a přepážky musí být zajištěn průchod šířky nejméně 900 mm. Jejich výška musí být nejvíce 800 mm nad podlahou v nejmenší délce 900 mm, dále doplněné v celé této délce předsunutou plochou o šířce 250 mm pro podjetí vozíkem při manipulaci s věcmi na této ploše.

Osoby neslyšící a se sluchovým postižením - Řešení pokladen a přepážek musí umožňovat indukční poslech a jejich stavebně technické uspořádání musí umožňovat odezírání. Požaduje se střední hladina osvětlenosti 300 lx.

Osoby nevidomé a slabozraké - umělá vodící linie o šíři 30 mm na podlaze, (ve vyhlášce č. 398/2009 Sb., je překlep, i přes opakované upozorňování NROZP nebyl dosud opraven) – vzorky má paní Miková

Spodní přepážka části pultu musí být **10 - 25 cm nad zemí a musí kopírovat půdorys** (aby ji nevidomý nejdříve našel holí, a ne tělem nebo hlavou)

Ostatní požadavky:

V prostoru Informačního centra by měla být instalována indukční smyčka

Bližší informace o indukčních smyčkách naleznete zde: <https://www.indukcni-smycky.cz/>

Prosklené plochy – celoprosklené - kontrastní samolepky minimální rozměry 5x5 cm a roztečí 10 cm. Výška 80 - 100 cm a 140 - 160 cm (*nemusí to být čtverce nebo mohou to být důležité letopočty, erby majitelů města Nejedek....*) Lze rovněž objednat u paní Martiny Turpin.

2. Interiér muzea

Řešení pro pohybově postižené – videonahrávka muzejní expozice s komentářem, která bude k dispozici na velké obrazovce v prostoru Infocentra. Navrhuji doplnit dokument volenými titulky a překladem do českého znakového jazyka.)

Toto je osvědčeno například v muzeu cyklistiky v barokním areálu v Žirči.

Osoby nevidomé a slabozraké: označení schodiště body nebo štítkem Braillovým písmem.

Umělá vodící linie – lišta na podlaze o šířce 30 mm (ve vyhlášce č. 398/2009 Sb. je překlep, i přes opakované upozorňování NROZP nebyl dosud opraven) – vzorky má paní Miková

Futra, dveře - kontrastní barva (tmavý rám, tmavá klika, světlé dveře)

Vitríny - musí být bezpečná zaoblené nebo zkosené rohy

- kontrastní barva rámu vůči pozadí (tmavé dřevo)
- **první horizontála - přepážka, tyčka 10 - 25 cm nad zemí a musí kopírovat půdorys** (aby ji nevidomý nejdříve našel holí, a ne tělem nebo hlavou)

- skla – tvrzené a antireflexní sklo (možno i fólie proti rozbití, tady pozor tato fólie musí být nalepena zevnitř)
- osvětlení měkčí, aby neoslňovalo a pokrývalo celou vitrínu. Zkušenost z praxe říká, že je dobrém mít osvětlené vitríny tak, aby si člověk stojící u vitríny sám nestínil.

Prosklené plochy – celoprosklené → kontrastní samolepky, minimální rozměry stanovuje vyhláška na 50 mm x 50 mm a rozteč 100 mm

Výška umístění a) 800 - 1000 mm

Výška umístění b) 1400 - 1600 mm

(nemusí to být čtverce nebo mohou to být důležité letopočty, erby majitelů města Nejde)

Nábytek – místo k odpočinku - stůl a židle – barevně kontrastní (světlá desky, tmavý rám, aby byly vidět kontury)

Osoby se sluchovým postižením neslyšící:

Na popisových tabulích bude umístěn QR kód, kde bude text – popis vitríny, exponátu atd. v Českém znakovém jazyce.

Tady je potřeba upravit na webu města prostor, kam bude možné směřovat finální nahrávky videí v Českém znakovém jazyce k vytvoření QR kódu.

Zároveň upozorňuji na časovou náročnost překladů, nezbytnou kontrol, přípravu. Na zhotovení kompletních překladů do českého znakového jazyka je nezbytné počítat s čtyřmi až pěti měsíci.

Cenová nabídka od paní Capouškové, vedoucí týmu Tichých zpráv ČT2.

Překlad textů k expozici muzea: 7 normostran formátu A4 + 3 normostrany doprovodné texty a pracovní list - 1NS / 5.143 Kč vč. DPH

10 stran **51 143** Kč včetně DPH - v ceně překladu jsou titulky

Překlad úvodního videa po promítání v infocentru:

Délka videa do 10 minut - cena **14 980** Kč vč. DPH - v ceně překladu jsou titulky

Didaktická podoba expozice :

- Hmatové reliéfy, vzorky, haptické modely, v každé části vybraný exponát,
- **Popisky v Brailu k těmto věcem na fólii k nalepení 100kč 1 popisek** (+ náhradní , včetně práce a materiálu) → (používá Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou)
- **Hmatově pozitivní průvodce pro nevidomé s Braillovým písmem a plastickými erby, zároveň přetisk černostiskem** po vzoru kalendářů atd.

Návrh stylu: Otáčecí katalog v kroužkové vazbě - 2ks (eden na reprezentaci a jeden k užítu)

1 strana A4 - 100 Kč, poměr běžného textu a Braillova písma 1:3 (přepis na fólie) + zvětšený černostisk

Buquoyové

Francouzskému jménu tohoto rodu odpovídá i docela odlišný charakter jeho erbu, který si Buquoyové s sebou do Čech přinesli. Modrobílým zvonečkovitým vzorům na pruzích říkáme v heraldice popelčina a neřadíme ji k barvám (jako modrou červenou a černou), ani ke kovům (jako stříbro a zlato), nýbrž ke kožešinám (jako hermelín); jsou to vlastně sešité modré a bílé kočky jednoho druhu veverek.

O slávu rodu se nejvíce zasloužil Karel Bonaventura, který jako vrchní velitel armády bojoval proti českým stavům.

eden

Tisk všech plánovaných sedmi reliéfů technikou fuser Zy Fuse cca 8 500Kč celkem (včetně grafiky)

Fuser Zy-Fuse představuje nejrychlejší a nejjednodušší cestu pro přípravu hmatové grafiky. Připravenou předlohu vytisknete pomocí běžné inkoustové či vhodné laserové tiskárny, případně nakreslíte rukou obyčejnou tužkou či dodaným popisovačem na speciální Zy-Tex papír pokrytý teplocitlivou vrstvou. Při průchodu fuserem je papír s předlohou nasvícen speciální infračervenou lampou, černě nakreslené kontury/plochy se zahřejí a vystoupí nad povrch papíru, čímž vytvoří velmi kvalitní a překvapivě trvanlivý hmatový reliéf. Tímto způsobem lze poměrně snadno vytvářet například podklady pro výuku

geometrie, plánky, grafy, matematická či elektrotechnická schémata a další materiály, u kterých lze jen obtížně jejich grafickou reprezentaci nahradit slovním popisem.

+ desky dřevěné s motivem podle vaší volby 2x - 1500Kč

3. Dolňkové informace

- na webových stránkách města (nebo muzea a infocentra, pokud budou mít vlastní web)

a) **Itinerář** od nejbližší zastávky (vlakové nádraží, MHD, autobus) k budově informačního centra a muzea

b) Překlad popisu cesty v českém znakovém jazyce na webu

b) Informační tabule po městě - úprava vstříc nevidomým vzhledem ke schopnosti samostatného pohybu a orientace - jsou pěkné, první horizontála - přepážka, tyčka 10 - 25 cm nad zemí a musí kopírovat půdorys (aby ji nevidomý nejdříve našel holí a ne tělem nebo hlavou – viz zaslané video s názvem Informační tabule města Nejdek .

Doplnění o hmatové reliéfy, ozvučení, opis v Braillově písmu je zcela na vaší úvaze

Pokud by město zvažovalo doplnění pěších tras o plánky pro nevidomé na pevném stojanu (vzorově k vidění v České Lípě) byla by to vítaná pomůcka i pro návštěvníky města. Cena plánu se odvíjí od konkrétní situace, požadavků zadavatele a náročnosti terénu.